

60+

AZ ÉLETKÉPEK
MAGAZIN MELLÉKLETE
NEM CSAK
SZÉPKORÚAKNAK

Dalokkal
a vírus ellen

Szent Márton
emlékezete

Segítség minden
csatornán

2020. XI. 12.
VIII. ÉVFOLYAM
11. SZÁM

ARCHÍV FOTÓ: XV MÉDIA, VARGOSZ

FOTO: XV MEDIA, VARGOSZ

Dalokkal a vírus ellen

Az Időseket Segítő Szolgálat Klebelsberg Kunó utcai telephelyén tavaly januárban alakult meg a dalkör. Köszönhetően a Szécsényi házaspárnak, Ferencnek és Ildikónak, akik aktív szerepet vállaltak a szabadidős éneklés meghonosításában. Szécsényi Ferencné Ildikó egész életében énekel.

Igaz, nem kórusban és nem színpadon, hanem „csak” az óvodában, a gondjaira bízott gyerekeknek, ám a Micimackó és Molnár Viktor utcai Sárga Óvodában óvónőként eltöltött évtizedek kellő alapot jelentettek a számára ahhoz, hogy az Időseket Segítő Szolgálat idősek nappali ellátásában „dalkört” alapítson. Ebben pedig nagy segítségére volt a férje, Szécsényi Ferenc, aki főleg közlekedési és szállítmányozási területeken dolgozott, de már gyerekkorában is vonzódott a zenéhez, tanult hegedülni, majd zongorázni, mígnem a Teleki Blanka Gimnáziumban egy Szécsényi Olivér nevű (csak névrokon) énektanárnak köszönhetően citerázni is megtanult. Ő ráadásul kari tapasztalattal is rendelkezik, mert hajdanán a BKV kórusában is énekel. Szécsényi Ferencet egy akut vesebetegség miatt 30 évnyi munkát követően hét éve leszázalékolták, majd ezt követően három évvel ezelőtt új vesét kapott. A Klebelsberg Kunó utcai „klubba” először a Meridián torna csábitotta le a házaspárt, akik rövid időn belül úgy megszerették az ottani hangulatot, hogy már más programokra is jelentkeztek.

– Többedmagunkkal egy kecskeméti kiránduláson vettünk részt – mesélte Szécsényi Ferenc –, és hazafelé megálltunk ebédelni egy csárdánál. Az étteremben éppen egy cigányzenét játszó zenekar muzsikált, akik alaposan megénekeltek a vendé-

geket. Akkor tűnt fel nekem, hogy nemcsak a velünk utazó Arany János utcai telephely tagjainak, hanem a mieinknek is jó hangja van. Mint megtudtam, az „Aranyban” már régóta működött egy énekkar, ám a klebelsbergesek csak autodidakta módon énekeltek, így is élvezhető volt a produkciójuk.

A Szécsényi házaspár néhány nappal a kirándulást követően vetette fel először a Klebelsberg dalkör megalapításának ötletét. Amikor Csiki Rozália, a nappali ellátásért felelős gondozó meghallotta, hogy Feri bácsi citerázni is tud, és még hangszere is van, egyből azt javasolta, hogy vágjanak bele.

– Tavaly januárban 9-10 fővel alakultunk – mesélte Ildikó –, de már a második alkalommal 15-en voltunk. Ez a létszám elég is lett volna a dalkörhöz, ám a jó hangulat és a vidám együttlétek hírére egyre többen jöttek hozzánk. A csapat létszáma végül 22 főre duzzadt.

Hetente egyszer próbáltak, ám a fellépések előtt megduplázták a heti próbák számát. Márpedig ilyen duplázásra néhány hónapnyi gyakorlást követően egyre gyakrabban volt szükségük. Az első fellépésük tavaly májusban volt, amikor egy anyák napi ünnepségen adtak elő egy érzelmes dalszöveget. Később azonban már a Csokonai Művelődési Ház és az Újpalotai Közösségi Ház nagyszínpadán is daloltak. A leggyakrabban, persze, saját „klubjukban” énekeltek, de az elmúlt évben számtalan helyen hallhatta őket a közönség. A kórus tagjai olyan lelkesek voltak, hogy nemcsak énekekkel, hanem versekkel is színesítették műsorukat.

– Az utolsó fellépésünk a tavalyi karácsonyi ünnepségen volt – tette hozzá Szécsényi Ferenc. – Akkor nem gondoltuk, hogy majd egy ilyen hosszú szünet fog követni. Márciusban több fellépésünket

is lemondták a járványra hivatkozva, majd tavasszal a próbák is leálltak. A nyári időszakban igyekeztünk lelket önteni a klubtagokba, ezért kitaláltunk egy vidám dalszöveget, benne pedig egy poharas táncot. Úgy tűnt, a megoldás jó orvosság lesz a vírus miatt letört klubtagok számára, ám a második hullám megint keresztülhúzta számításainkat.

Ha nem is azzal, hogy a vírus ismét bezárásra kényszerítette az idősklubokat, hanem inkább személyes okai voltak a próbák ismételt leállításának. Szécsényi Ferenc ugyanis nemcsak kora, hanem transzplantációja miatt is a különösen veszélyeztetettek közé tartozik, így orvosi javaslatra kénytelen volt hanyagolni a közösségi rendezvényeket. A dalkört home office-ban működtetni pedig nehézkesnek tűnt. Vagy mégsem?

– Itthon ültünk a feleségemmel, és éreztük, nem jó ez így, valami megoldást kellett találnunk, hogy az éneklést folytatni tudjuk – mondta Ferenc.

A megoldást végül az internet jelentette. A Szécsényi házaspár ugyanis az elmúlt hetekben minden kedden és csütörtökön skype-on tartja a próbákat, és úgy tűnik, ez a rendszer működik. Kellott hozzá Katonáné Jordáki Ildikó egységvezető hathatós segítsége, aki a távoktatáshoz azonnal egy laptopot biztosított a dalkör számára. Mindehhez kellett a kórustagok lelkesedése is, akik szó nélkül álltak át a digitális próbákra. Pedig az énekkar legfiatalabb tagja is már 65 esztendő, a legidősebb pedig a 90-et is meghaladta.

– Sajnos, az idej esztendő szinte biztosan fellépés nélkül fog eltelni. Mi azonban nem adjuk fel, hanem megpróbáljuk ezt a nehéz időszakot vidám, közös éneklésekkel átvészelni – tette hozzá Ferenc.

Riersch Tamás

WIDEX® A TERMÉSZETES HALLÁS

HALLÓKÉSZÜLÉK AKCIÓ

Widex U30 teljes ár:

39.900 Ft

WIDEX HALLÓKÉSZÜLÉK STÚDIÓ BUDAPEST, IV. kerület

Árpád út 70.

(Újpesti Áruház bejáratánál)

Egyeztessen velünk időpontot!

06 (1) 200 1118

INGYENES HALLÁSVIZSGÁLAT ÉS PRÓBAHORDÁS!

Az akció 2020. 12. 11-ig vagy a készlet erejéig érvényes. Akciós hallókészülék vásárlása kizárólag teljeskörű audiológiai vizsgálat után lehetséges, ha a halláscsökkenés megfelelően ellátható a készülékkel. A vizsgálat és az illesztés a szakmai irányelvek maximális betartásával történik.

Elkönyvelt templomok

Októberben hivatalosan is bemutatták Mihály Zoltán „Templomaink” című kötetének harmadik, bővített kiadását.

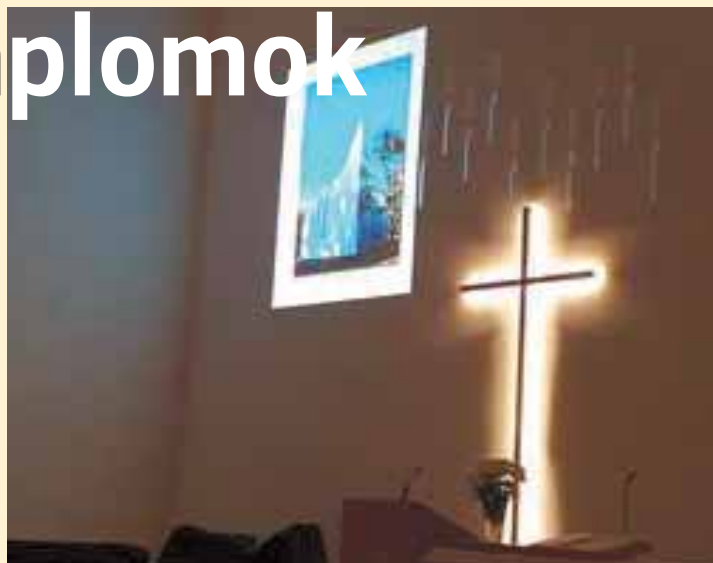
A könyvbemutató helyszíne stílszerűen kerületünk legifjabb temploma, az Újpalotai Református Templom volt. Mihály Zoltán először bő tíz évvel ezelőtt gyűjtötte egy könyvbe a kerület templomait. Az akkori fekete-fehér, magyar nyelvű kiadványt három évvel ezelőtt egy színes, magyar-angol nyelvű változat követte. Ám, ebből még

hiányzott az Újpalotai Református Templom, ami akkoriban még csak tervként létezett.

A mostani, harmadik, bővített kiadás már teljes, ebben ugyanis a kerület valamennyi temploma helyet kapott. Fogarasi Gábor lelkész, a könyvbemutató házigazdája is üdvözölte a harmadik kiadványt, mondván, az újpalotai reformátusoknak hosszú utat kellett bejárniuk ahhoz, hogy ne csak a XV. kerület egyházi életében, hanem a Templomaink című kiadványban is helyet vívjanak ki maguknak.

R. T.

FORRÁS: MIHÁLY ZOLTÁN

Magyarország védőszentje

Tours-i Szent Márton egyike a legnépszerűbb szenteknek. Francia- és Magyarország egyik védőszentjének emléknapja novemberben van.

Márton 316-ban vagy 317-ben született a Savariában, a mai Szombathelyen. Szülei pogányok voltak, apja a római légio tisztjeként szolgált. Amikor Észak-Itáliába költöztek, a 12 éves fiú szülei ellenére felvételét kérte a csupán néhány évvel korábban engedélyezett keresztény vallásba.

Apja után 15 éves korában Márton is katonának jelentkezett. Amikor Galliába vezényelték, a hideg télben egy koldussal találkozott, aki szinte ruhátlanul a hóban fagyoskodott. A fiatal lovaskatonára a köpenyének a felét adta a koldusnak. Éjszaka álmot látott, ahol a koldusnak adott köpenyben maga Jézus jelent meg neki. Egy keresztény társa hívta fel a figyelmet a Megváltó szavaira: amit egynek a legkisebbek közül tettetek, nekem tettétek azt.

Amikor 22 éves korában megkeresztelkedett, le akart szerelni a hadseregből, de parancsnoka kérésére még két évig szolgált. Így vett részt Constans császár hadjáratában is, aki a betörő frankok elleni döntő ütközet előtt ajándékot osztogatott. Ezt Márton nem fogadta el, mert ő most már

Isten akarja szolgálni. Mivel a császár azt állította, hogy csak gyávaságból akar leszerelni, ezért vállalta, hogy a másnapi csatában fegyver és páncél nélkül, keresztrel a kezében vesz részt. Nagy meglepetésre azonban a frankok kedvező feltételekkel békét kértek, így az ütközet elmaradt.

Márton először a híres Hilarius püspök segítője lett, majd szülőföldjére ment, hogy a Savariába visszaköltöző szüleivel találkozzon. Ennek állít emléket ma Rumi Rajki István szobra, amely annál a forrásnál áll, ahol a hagyomány szerint Márton édesanyját megkeresztelte. Pannóniában azonban a kereszténység szentháromság-tagadó, ariánus ága kerekedett felül, így Márton a mai Franciaország területére menekült, és Poitiers mellett remete lett. Példáját sokan követték, így szerzetesközösséget szervezett, ami egyszerre volt missziós központ és teológiai iskola is.

Amikor Tours püspöke meghalt, a szerénységéről közismert Mártont csellel hívták a városba, és megválasztották püspöknek. Márton nem akarta elvállalni a tisztséget. Egy libaölbe bújt, azonban a hagyomány szerint a gágogás elárulta rejtekhelyét. Püspökként szembehelezkedett az egyre jobban terjedő egyházi fényűzéssel, és

alárendeltjeit is egyszerű életmódra buzdította. Egy alkalommal az ünnepi istentiszteletre sietett, amikor egy koldus ruháért könyörgött. Márton öltözetét küldetett – de amikor mindenki elment, odaadta a saját püspöki ruháját, és a misére a koldusnak szánt szegényes zubbonyban ment be.

Mindig nagy figyelmet fordított a rászorulók támogatására. Egy alkalommal a gazdagon megajándékozott koldus ledobta rongyait, és nevetve fedte fel, hogy ő tulajdonképpen a gonosz lélek. Márton azt felelte, hogy inkább segít egy szegény ördögön, mint hogy ellátatlanul hagyjon egy szűkölködőt. Számos csodájáról maradt fent legenda. Egy alkalommal nem bírtak lebontani egy pogány templomot, de

Márton imájára egy vihar döntötte le a régi hithez kötődő épületet. Számos beteget meggyógyított imáival, sőt két halottat is feltámasztott.

Az eretnekségekkel szemben szigorúan fellépett, de személyesen ment el a császárhoz, hogy az elítélt Priscilianust nehogy kivégezzék.

Tekintélyét mutatja, hogy ő az első, akit nem vértanúként avattak szentté. A középkorban is rendkívül népszerű Márton Franciaország és Burgenland védőszentje lett. Magyarországon a Koppány ellen vonuló István király zászlójára festette, ami fegyvertelenül is megfutamatította a pogány frankokat, a püspök vélt szülőhelyén pedig megalapította a ma is működő pannonhalmi kolostort.

Kriszt

A bornak bírása...

Szent Márton ünnepe a középkor óta határnap volt: a gazdasági év kiemelkedő zárása. Ilyenkorra kifortt a must, és megítelhető volt, hogy finom-e az új bor. A jószág e nap táján került be télre az istállóba. A pásztorok ezen a napon számoltak el a szolgálatukkal. Ehhez kapcsolódik a pásztorjárás és vesszőzés hagyománya, mely főként a Dunántúlon, valamint a szomszédos burgenlandi és a távolabbi németiség körében volt ismeretes. A legenda szerint disznóvész idején egy pásztor bement Szombathelyre Mártonhoz segítségért könyörögni. Álmában a szent püspök fehér nyírfaágat adott neki, hogy ezzel vesszőzze meg a beteg jószágot, és így az majd meggyógyul. Ezért a nyugat-dunántúli falvak pásztorai házról házra jártak, hosszú nyírfa vesszőkkel. Egyet-egyét a gazdának adtak, akik ezzel hajtották ki tavasszal első ízben a disznókat a legelőre – írja a *Magyar Néprajzi Lexikon*.

A köszöntő pásztornak minden háztól szentmártonreítés vagy mártongaras járt. Járandóságát nem egyszerre szedte össze, hanem beosztotta. Újévig is eltartott, amíg minden háztól megkapta.

A hosszúperesztegi gazdasszony azért sütött ezen a napon rétest, hogy – mint a faluban mondogatták – Szent Márton köpönyegét kinyújtsa, és így az ő könyörületességéből a család ne szűkölködjék, és másokon is tudjon segíteni.

A választás elől elbújó Mártont a libák árulták el. Erre emlékezve ludat ettek, bort ittak a szent ünnepén, mert adventtel már az új esztendő kezdődött. A római időkre visszamenő lakomáktól nem csak egész esztendőre szóló bőséget reméltek. Ez volt a karácsonyt megelőző böjti időszak előtti utolsó ünnepi alkalom. Matyóföldön még a lakodalmakat is az igazi nagyfarsang mellett Márton-nap táján ülték. ♦

Segítség minden csatornán

A XV. kerület önkormányzata azon dolgozik, hogy minden olyan kerületi lakost elérjen, akinek segítségre van szüksége a járvány alatt.

Már a járvány első szakaszában is külön internetes oldal indult, ahol a nehézségeket küzdők kapcsolatba kerülnek a kerülettel, illetve továbbra is elérhető a Budapest Tizenöt telefonos applikáció is az eddigi telefonos, valamint e-mailes segítségkérési lehetőség mellett.

A <https://segitunk.bpxv.hu/> oldalon, illetve a Budapest Tizenöt mobil alkalmazásban is minden XV. kerületi lakos 0–24 órában tud bejelentést tenni. A használat el tudják menteni a saját adataikat, így nem szükséges minden egyes alkalommal újból megadni azokat. Ráadásul a korábbi bejelentéseket vissza is kereshetjük. A Budapest

Tizenöt app elérhető a Google Play áruházból és az App Store-ból.

Az önkormányzat egyebek között segíteni tud a bevásárlásban, a gyógyszeres beszerzésében és az étkezés

megszervezésében is. A segítségkérés menete: 1. A Budapest Tizenöt alkalmazás letöltése vagy a honlapon rá kell nyomni a „Bejelentést teszek” gombra. 2. Kiválasztja, hogy miben

kéri a XV. kerület önkormányzatának segítségét: bevásárlás, gyógyszer, étkezés, egyéb. 3. Kiválasztja a segítségre szoruló személyt: kérhet segítséget magának vagy más XV. kerületi lakosnak. Meg kell adni a rászoruló lakos elérhetőségét. 4. A megjegyzés mezőbe beírható minden egyéb szükségesnek vélt információt, akár a segítségkérővel, akár az elvégzendő feladattal kapcsolatban. 5. A Bejelentés küldése gomb megnyomásával a bejelentést rögzíti a rendszer. Ezután az önkormányzat felveszi a bejelentővel – vagy azzal, akit megjelölt – a kapcsolatot.

Merjen segítséget kérni!

A honlap, illetve az applikáció mellett továbbra is élő elérhetőségek, ha segítségre van szüksége: telefon, zöld szám: +36 80 203 804 és e-mail: segitseg@bpxv.hu. **B. I.**

Istentisztelet újra virtuális térben

A koronavírus második hulláma miatt hozott kormányzati intézkedésekkel összhangban az egyházak is ajánlásokat fogalmaztak meg.

Magyarországi Református Egyház Zsinatának elnöksége azt írta: „szüneteltesse minden közvetlen érintkezéssel járó egyházi alkalmat: istentiszteletet, áhítatot, gyülekezeti hitoktatást, jegyesoktatást, bibliaórárt, konfirmáció-előkészítést”. A gyülekezeteket kéri továbbá, hogy a járvány első hulláma idején közzétett liturgiai ajánlások szerint térjenek vissza online istentisztelet-közvetítésre, a helyi adottságok és lehetőségek szerint.

A már megbeszélte és megszervezte esküvők és temetések az állami rendelkezések betartásával

megrendezhetők. Arra is kérték a gyülekezeteket, hogy osszanak meg tagjaikkal elmélkedéseket, imádságokat, a tagok pedig tartsanak otthoni könyörgéseket, családi áhítatokat. A tagok az adományait, anyagi támogatásukat pedig átutalással juttassák el az egyházközösséghez – írja az *MTI*.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia közleményben viszont úgy nyilatkozott: továbbra is tarthatók szentmisék, de csak a hatósági kijárási korlátozásokkal összhangban. „A koronavírus miatt meghirdetett veszélyhelyzetben a templomok mint a lelki feltöltődés és imádság helyei különösen is fontosak, ezért templomainkat továbbra is nyitva tartjuk”. Szentmisék is tarthatók, de csak a hatósági kijárási korlátozásokkal összhangban.

A püspöki konferencia tagjai azt kérik, hogy aki betegnek érzi magát, mielőbb forduljon orvoshoz, és ne menjen közösségbe. Az idősebb, veszélyeztetett hívek, illetve akik kötelességüket teljesítik, beteget ápolnak, nagyon idős családtaggal élnek együtt vagy hatósági karanténban vannak, mentesülnek a szentmisén való személyes részvétel kötelezettsége alól. Felmentést kapnak továbbá mindazok, akik úgy érzik, hogy számukra a szentmisén való személyes részvétel veszélyt hordoz magában. A plébániai oktatásokat, közösségi összejöveteleket csak online formában lehet megtartani. Továbbá kéri, hogy az egyház templomaiban, intézményeiben, valamint a szentségkiszolgáltatásban továbbra is mindenben kövessék a vonatkozó járványügyi előírásokat. **ÉK**

Javaslat Érdemérem díjra

A helyi önkormányzat honlapján közzétette a Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Érdemérem díjra történő javaslattételről szóló felhívást. A rendeletben foglaltaknak megfelelően a javaslatot – indoklással együtt, a terület pontos megjelölésével – 2020. december 1-ig a kerületi önkormányzat polgármesterének címezve a XV. kerület polgármesteri hivatal Humánpolitikai Osztályához (Bocskai utca 1–3.) lehet eljuttatni a kijelölt formanyomtatványnak megfelelően. Részletek a bpxv.hu honlapon. **◆**

Búcsúzunk

Életének 78. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt Dr. Gregorits Ferenc, a Palota Holding egykori vezérigazgatója.

Igazi lokálpatriótaként vallotta, hogy „a sikeres vállalkozó adjon a közösségnek példamutatást, anyagi segítséget”. Az évente megrendezésre kerülő és hagyományt teremtő Palotai Kulturális Napok egyik fő támogatója és szponzora volt. A kerületben folytatott munkájáért az önkormányzat 2003-ban Pro Palota díjjal tüntette ki.

Munkái és közösségi tevékenységei mellett sikeres sportolóként is ismerték. Dr. Gregorits Ferenc a Magyar Birkózó Szövetség ifjúsági magyar bajnoka, a felnőttválogatott kerettagja is volt. Aktív birkózópályafutását követően a tizennyolcszoros országos csapatbajnok, a Csepel OFOTÉRT birkózószakosztályának elnökeként tevékenykedett.

Dr. Gregorits Ferencet – kívánsága szerint – szűk családi körben helyezik végső nyugalomra.